

Brieven van de overkant

van vrijheid, liefde en transformatie

O s h o

Er is geen antwoord buiten

Ik ging naar een tempel voor het houden van een lezing. Nadat ik gesproken had, zei een jonge man: "Mag ik een vraag stellen? Ik heb deze vraag aan velen gesteld, maar de antwoorden die ik kreeg waren niet bevredigend. Alle filosofische systemen zeggen: 'Ken uzelf.' Ik wil ook mijzelf kennen. En dit alleen is mijn vraag: 'Wie ben ik?' Ik verlang een antwoord op deze vraag."

Ik zei: "Je hebt deze vraag nog niet gesteld, hoe zou je een antwoord hebben kunnen ontvangen? De vraag stellen is niet zo makkelijk."

De jonge man keek me een ogenblik vol verbazing aan. Het was duidelijk dat hij de suggestie van mijn uitspraak niet begrepen had. Hij zei: "Wat zegt u nu, dat ik de vraag niet gesteld heb?" Ik zei: "Kom vanavond naar me toe."

Hij kwam die avond. Hij dacht waarschijnlijk dat ik hem een antwoord zou geven. Ik gaf hem een antwoord, maar het antwoord dat ik gaf zal hij nooit verwacht hebben.

Hij kwam. Zodra hij zat, deed ik het licht uit. Hij zei: "Wat doet u? Geeft u antwoorden in het donker?"

Ik zei: "Ik geef geen antwoord, ik leer je alleen hoe de vraag te stellen. Wat het spirituele leven en de waarheid betreft, is er geen antwoord buiten. Kennis is geen uitwendig feit, het is geen stuk informatie – vandaar dat het ook niet van buitenaf in je gebracht kan worden. Het moet van binnenuit opgehaald worden, zoals water uit de bron wordt geschept. Het is eeuwig, het is altijd aanwezig; we moeten alleen ons vat ervoor openen. Het enige wat je moet onthouden in dit proces is dat het vat leeg is. Als het vat leeg is, komt ze gevuld terug, en heeft men bereikt."

In de duisternis bleef het een tijdje stil. Toen zei hij: "Wat zal ik nu doen?"

Ik zei: "Leeg het vat, wees stil en vraag: 'Wie ben ik?' Vraag het een keer, twee, drie keer, vraag het met alle kracht: 'Wie ben ik?' Laat de vraag door je hele wezen klinken en echoën en wees daarna rustig en stil, gedachteloos wachtend. Vraag, en dan stilte, een leeg afwachten. Dat is de methode."

Na een korte tijd zei hij: "Maar ik ben niet in staat om rustig te blijven, ik heb de vraag gesteld, maar stil wachten is onmogelijk, wel ben ik nu in staat te zien, dat ik de vraag tot vandaag feitelijk nooit gesteld heb."

Zomaar aan de oever zitten

De menselijke mind is schitterend. Het bevat zowel het geheim van de wereld als dat van de bevrijding. Zonde en deugd, gebondenheid en bevrijding, hel en hemel, dit alles vertoeft daar. Duisternis en licht behoren er allebei toe. Geboorte is erin, en ook dood is erin. Hij alleen is de deur tot de wereld buiten, hij alleen is de ladder tot het innerlijke wezen. Met hem overstijgen we beide.

De mind omvat alles. Alles is zijn spel, zijn eigen fantasierijke creatie. Als hij verdwijnt houdt alle verbeelding op te bestaan.

Gisteren zei ik dat ergens. Iemand kwam naar voren om te vragen: “De mind is erg onstabiel en grillig. Hoe kun je er vanaf komen? De mind is vervuild. Hoe kan het zuiver gemaakt worden?”

Toen vertelde ik dit verhaal:

‘Op een middag, Boeddha was al oud, stopte hij om te rusten onder een boom in het bos. Hij was dorstig en Ananda ging naar een nabij zijnde bergstroom om water te halen. Maar juist waren een paar minuten daarvoor enkele karren de stroom overgestoken en hadden het water modderig gemaakt.

Rottende bladeren en schuim dreven aan de oppervlakte. Ananda ging terug zonder water en zei tegen Boeddha: “Het water in de stroom is niet schoon; ik zal teruggaan naar de rivier en daar water halen.” De rivier was ver weg, en Boeddha vroeg hem toch water van de stroom te halen. Na een korte tijd keerde Ananda weer met lege handen terug: het water leek hem nog steeds niet goed genoeg om te drinken.

Maar Boeddha liet hem opnieuw teruggaan. Toen Ananda de derde keer bij de stroom kwam, was hij verbaasd. Het water was nu volkomen helder en schoon. De modder was gezakt en het water was zuiver geworden.’

Ik vind het verhaal heel interessant. De staat van de menselijke mind is net zo. Het verkeer van het leven brengt het in beroering, maar als je het, terwijl je rustig en geduldig zit, blijft gadeslaan, zakken de onzuiverheden weg en komt er een natuurlijke zuiverheid terug. In deze helderheid van geest vernieuwt het leven zich. Het is enkel een kwestie van geduldig en stil wachten, en den zonder iets te doen bezinken de onzuiverheden van de mind.

Je moet enkel een getuige worden en dan wordt de mind zuiver.

Onze taak is niet het zuiver te maken. Alle moeilijkheden komen voort uit het doen. Kijk er eenvoudig naar terwijl je aan de oever zit – en zie dan wat er gebeurt!

